

ILLF 9

prof. Zenon J. Pudlowski, riaditeľ WIETE, Melbourne, Austrália
a ocenený prof. Ing. Arch. Robert Špaček, CSC.

FA NA KONFERENCII WIETE

V dňoch 4.–8. apríla 2016 sa na pôde Technického inštitútu Piraeus v Aténach konala v poradí už siedma každoročná svetová konferencia a súčasne štvrtý stredomorský seminár o technickom a inžinierskom vzdelávaní pod záštitou Svetového inštitútu pre technické a inžinierske vzdelávanie (WIETE), Univerzitou Aplikovaných Vied Piraeus (PUAS) a Stredomorským centrom pre technické a inžinierske vzdelávanie (MCE&TE). Konferencia bola tematicky aj organizačne prepojená aj so 4. svetovou konferenciou o technickom a inžinierskom vzdelávaní (4th World Conference on Technology and Engineering Education), ktorá sa úspešne uskutočnila na Fakulte architektúry STU v Bratislave od 2. do 5. septembra 2015. Nosnou témou gréckeho pokračovania bolo vzdelávanie pre globálnu komunitu, čo demonštrovalo aj samotné obsadenie. Konferencie sa aktívne zúčastnili zástupcovia z 12 krajín celého sveta. Okrem Slovenska, Poľska a domáceho Grécka svoje skúsenosti zdieľali aj účastníci z Austrálie, Kanady, Indie, Číny, Spojených arabských emirátov či Panamy. Pedagógovia a výskumníci tak mali možnosť budovať nielen partnerské vzťahy medzi univerzitami, ale aj tie medziľudské a jeden od druhého sa inšpirovať rozdielnym prístupom nazerania na odbornú problematiku. Skúsenosti z výučby na Fakulte architektúry reprezentovali tri príspevky. Doc. Ľubica Vítková uviedla všeobecnú problematiku významu výučby urbanizmu vo vzdelávaní architektov a prof. Robert Špaček sa následne venoval zoraz aktuálnejšej téme ručnej kresby a jej úlohe v procese tvorby, ktorá vzbudila záujem aj medzi profesionálmi s menej umeleckým zameraním. Doktorandka a vedecko-výskumná pracovníčka Katarína Smatanová uzatvorila slovenské skúsenosti témou workshopu ako nástroja neformálneho a zážitkového vzdelávania. Keďže celkovo sa v nielen našich podmienkach vzdelávaniu, procesom či vyhodnocovaniu efek-

tivity výučby venuje relatívne málo pozornosti, aktivity WIETE poskytujú výbornú príležitosť tieto medzery zaplniť. O to významnejšie preto bolo ocenenie prof. Roberta Špačka, ktorý bol počas konferencie ocenený vyznamenaním za dlhodobý prínos a rozvoj vzdelávania v technických smeroch.

–text K. S.–

ASB GALA 2016

Jubilejný 10. ročník slávnostného odovzdávania ocenení spoločnostiam a jednotlivcom pôsobiacim v oblasti stavebníctva, architektúry a developingu ASB GALA 2016 zorganizoval 19. mája 2016 v priestoroch hotela Holiday Inn v Bratislave časopis ASB v spolupráci s týždenníkom TREND. Začiatkom roka 2016 víťazov a výhercov hlavných cien určila v nezávislom hlasovaní viac ako stočlenná odborná porota pozostávajúca z osobností slovenského stavebníctva, architektúry, zo zástupcov štátnej správy a samosprávy, ako aj z predstaviteľov odborných združení a komôr. Na portáli www.asb.sk paralelne prebiehalo hlasovanie širokej verejnosti, na základe ktorého sa určili držiteľia internetovej ceny. Podujatie sa koná pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Inštitútu urbánneho rozvoja, Slovenskej komory architektov, Slovenskej komory stavebných inžinierov, Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline, Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach, Spolku architektov Slovenska a Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska. **Cenu ASB Osobnosť architektúry a stavebníctva získala aj naša pani dekanka doc. Ing. arch. Ľubica Vítková, PhD.**

Hlavné ceny podľa hlasovania odbornej poroty získali:

ASB OSOBNOSŤ ARCHITEKTÚRY A STAVEBNÍCTVA:
prof. Dipl. Ing. Dr. Vladimír Benko, PhD.
ASB DEVELOPER ROKA:
YIT Slovakia, a. s.
ASB STAVEBNÁ FIRMA:
INGSTEEL, spol. s r.o.
ASB DEVELOPER ROKA:
Corwin Capital, a. s.
ASB STAVEBNÁ FIRMA:
EUROVIA SK, a. s.

Už po druhýkrát bola udelená aj Špeciálna cena, ktorú tentoraz získal neziskový projekt **Mestské zásahy**. Sprestrením slávnostného ASB GALA večera 2016 bol pre vyše 200 hostí salónný orchester Afrodité a operný spevák Peter Mikuláš. Oficiálnu časť večera moderovala Jarmila Lajčáková Hargašová.

–Foto: Miro Pačhyba,
upr. podľa: <http://www.jago.sk/>
asb-gala-2016-slavnostne-vyhlasenie-ocenenij/–

prof. Robert Špaček, autori Peter Morgenstein a Ján Legény s Ing. Romanom Breclým, MBA, ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

KOLEGOVIA ÚSPEŠNE NA KONFERENCII O UDRŽATEĽNOSTI

Šiesta medzinárodná odborná konferencia **Udržateľnosť v architektúre a vo výstavbe**, ktorú po tretí raz organizovalo vydavateľstvo Eurostav spoločne s SKGBC sa 21. apríla 2016 konala na tému: *Smart princípy – teória verus realita*.

V rámci konferencie bola po piaty raz udeľovaná cena VISIO 2020 za najvýraznejší čin v oblasti udržateľnej architektúry a výstavby. Hoci hlavnú cenu sme nezískali, jednou z troch nominácií bola kniha: Ján Legény, Peter Morgenstein: Solárna stratégia udržateľného mesta, ktorú vydala FA STU.

–red. upr. podľa <http://www.vydavatelstvoeurostav.sk/sk/aktuality-vydavatelstva/ceny-visio-2020-za-rok-20152016>
Autorka foto: Blanka Golejová–

Zľava: Ing. Milan Murcko, YIT Slovakia – ASB Developer roka, Ing. Juraj Škorvánek, INGSTEEL – ASB Stavebná firma roka, Ing. Ivan Valent, Corwin Capital – ASB Developer roka podľa www.asb.sk, doc. Ing. arch. Ľubica Vítková, PhD. – ASB Osobnosť architektúry a stavebníctva podľa www.asb.sk, prof. Dipl. Ing. Dr. Vladimír Benko PhD. – ASB Osobnosť architektúry a stavebníctva, Ing. Róbert Šindly, Eurovia SK – ASB Stavebná firma roka podľa www.asb.sk, Ing. Arch. Matúš Vallo – ASB Špeciálna cena

NOVÁ KNIHA O FARBE

V utorok 26. apríla 2016 sa uskutočnila prezentácia novej knihy *Sila farby. Princípy a vybrané poznatky k riešeniu farebnosti v architektúre a v urbanistických priestoroch s využitím colour science*, ktorú vydalo tento rok vydavateľstvo Eurostav. Uvedenia knihy do života a do predaja sa v priestoroch kníhkupectva ARCHbooks na Fakulte architektúry STU sa zúčastnili doc. Ing. arch. Lubica Vitková, PhD., dekanka FA STU, prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD., vedúci Ústavu teórie a dejín architektúry a obnovy pamiatok, riaditeľka a šéfredaktorka Eurostavu Ing. arch. Darina Lalíková, vedúca Knižnice FA STU PhDr. Kristína Raiťlová. Autorka doc. Ing. arch. Andrea Urandová, PhD. sa problematikou farby zaoberala dlhé obdobie, kniha predstavuje jej viac ako dvadsaťročný výskum a zúročenie jej skúseností.

Autorka píše, citujem: „*Všade, kde je svetlo, je aj farba... Svet, ktorý vizuálne vnímame je svetom polychromatickým a jeho farby sú v neustálom procese zmien a interakcii. Často si ani neuvedomujeme, ako náš život farby ovplyvňujú... Farba je perceptuálnym fenoménom. Vnimané farby rozhodujú o tom, aká bude naša prvá emocionálna reakcia na videnú vec, priestor, prostredie – či sa nám bude hneď páčiť, či nie, alebo či nás nechá ľahostajnými. Farby tak vytvárajú rozhodujúci predpoklad pre náš vzťah k veciam, tovarom, priestorom alebo prostrediu, na to, ako sa v ňom budeme cítiť a ako nás spätne bude ovplyvňovať. Majú tak súvis aj s našim celkovým rozpoložením, stavom, ovplyvňujú fyzickú a duševnú rovnováhu, náladu, a teda v konečnom dôsledku aj zdravie. Naše farebné preferencie a prejavy – voľba farieb pre vlastné interiéry, fasádu, či aj oblečenie a pod. – však vypovedajú čosi aj o nás samotných – o našej povahe, náladách prežívaniach, vkuse, postoji k trendom, spoločnosti, ktorej sme súčasťou, citlivosti k ľuďom a prostrediu a prípadných zámeroch.*“

Publikácia predkladá vybrané podstatné poznatky k práci s farbou, správne využitie jej účinkov, potenciálu, a teda sily. Zámerom nie je ponúknuť nejaké recepty či návody, nakoľko každá situácia je iná a vyžaduje si individuálny prístup, ale skôr princípy a postupy – metódu farebného navrhovania prostredí.

– upr. podľa <http://www.eurostav.sk/obchod/knizne-novinky/sila-farby>
foto: ID –

doc. Lubica Vitková, dekanka FA STU

doc. Andrea Urandová, autorka knihy *Sila farby*

doc. Lubica Vitková a prof. Peter Vodrážka, vedúci Ústavu dejín a teórie a ochrany pamiatok FA STU

arch. Darina Lalíková, riaditeľka Eurostav

ALFONZ TORMA

– VTEDY A DNES

Alfonz Torma – vtedy a dnes. Transformácie záhradnej architektúry 1976–2016 bola výstava o najvýznamnejšom slovenskom záhradnom architektovi, ktorá bola 11. mája 2016 otvorená na Spolku slovenských architektov v Balassovom paláci na Panskej 15 v Bratislave. Alfonz Torma (1934–2013) aktívne pôsobil na profesionálnej scéne od polovice 20. do začiatku 21. storočia. Výstava na priereze Tormovej tvorby poukazuje na transformácie, ktorými prešla profesia záhradnej architektúry v období štyridsiatich rokov.

Alfonz Torma sa narodil 7. mája 1934 v Ložine. Gymnázium v Michalovciach ukončil v roku 1953. V štúdiu pokračoval na Vysokej škole poľnohospodárskej a lesníckej v Brne (dnešná Mendelova univerzita), na Záhradníckej fakulte v Lednici na Morave. Počas vysokoškolského štúdia spoznal svoju manželku Irmu. Od skončenia vysokej školy žil v Bratislave. Do začiatku 90. rokov pôsobil ako vedúci strediska projekcie mestského podniku ZARES (Záhradnícke a rekreačné služby mesta Bratislavy). Po zmene režimu si založil súkromnú firmu Ekoflóra a venoval sa projekciám aj realizáciám sadovnických úprav.

Kurátorky Ing. Dana Marcinková a Ing. arch. Katarína Kristiánová, PhD. usporadú-

vajú druhú výstavu venovanú osobnosti a tvorbe Alfonza Tormu. Vöbec prvá výstava „Pocta architektovi“ venovaná Tormovi, mala premiéru v októbri 2014 na Fakulte architektúry STU v Bratislave, rok po jeho náhlom nečakanom skone. Zaujímavosťou si ju mohli pozrieť ešte v Nitre v PKO v rámci sympózia Záhradnícke fórum 2015 a na Fakulte záhradného a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v roku 2015.

Druhá, rozšírená výstava bola doplnená o ďalšie nepublikované návrhy a dobové aj súčasné fotografie zrealizovaných diel. Napriek tomu, že záhradná architektúra je výsostne „apolitická“, aj toto umenie odráža spoločensko-politickú situáciu doby, v ktorej vzniká. Pôvodne v Tormovej tvorbe do roku 1989 dominovali veľké spoločenské objednávky v oblasti verejnej a historickej zelene a parkov s výraznou participáciou výtvarného umenia, po roku 1989 nastal posun k prevažne súkromným objednávkam nielen pre tvorbu záhrad rodinných domov, ale aj vo verejnej zeleni. Na súčasnom stave diel Alfonza Tormu sa prejavuje dnešný nedostatok financií na údržbu a absencia plánovania. Pol storočia, v ktorom Alfonz Torma pôsobil ako záhradný architekt, v sebe zahŕňa aj výrazný posun v informačných technológiách, čo sa odzrkadľuje v technike spracovania dokumentácie, kde ručne kreslené výkresy a fyzické modely nahradili výstupy počítačových programov. Konceptu a dizajn výstavy vytvorili Ing. Dana Marcinková a Adam Tóth, realizáciu zabezpečili Ing. arch. Juraj Illéš, Adam Tóth a firma Plantago a hudobným hosťom bol Daniel Lieskovský. Výstava trvala do 27. mája 2016.

– red. upr. podľa TS,
foto: Juraj Illéš –

Ing. Dana Marcinková, kurátorka výstavy

PhDr. Peter Mikláš, riaditeľ Kancelárie SAS

Ing. arch. Juraj Hermann, prezident SAS

OCENENIE EXPOZÍCIE NA VEĽTRHU CONECO

Expozícia Slovenskej komory architektov v spolupráci s Fakultou architektúry získala na výstave Coneco v apríli 2016 ocenenie Zlatý Leonardo 2016. Počas veľtrhov Coneco a Racioenergia, ktoré sa uskutočnili od 6. do 9. apríla, boli v Inchebe udelené viaceré ocenenia vystavovateľom, ich exponátom a expozíciám ako ocenenia Zlatá plaketa Coneco a Zlatá plaketa Racioenergia spoločne s čestnými uznaniami sú udeľované exponátom, ktoré vynikajú v niektorom z kritérií hodnotených odbornou porotou (kvalita, vyhotovenie, dizajn, fyzikálne vlastnosti atď.). Ocenenie Zlatý Leonardo sa zvykne udeľovať za expozície, ktoré vynikajú svojou kreativitou, kvalitným vyhotovením a celkovým stvárnením. Ocenenie získal aj stánok Slovenskej komory architektov, ktorý pomáhali navrhovať arealizovať študenti z fakulty architektúry v Bratislave. Projektanti a spolurealizátori boli Ing. arch. Igor Salcer, ArtD. a Ing. Dušan Kočlik, ArtD. a spolurealizátori Ing. arch. Michal Ganobjak, PhD., Ing. arch. Vladimír Hain, PhD. a doc. Ing. arch. Michal C. Hronský, PhD.

— zdroj: http://www.incheba.sk/ocenenia-coneco-racioenergia/fotogaleria-coneco-16.html?page_id=11707

vpravo autori Igor Salcer a Dušan Kočlik

ROČENKA SLOVENSKEJ ARCHITEKTÚRY 2014/15

Ročenky architektúry majú svoje miesto vo vyspelých krajinách ako štandardný nástroj na zachytenie aktuálneho stavu v architektúre. Na rozdiel od propagácie, prezentácie, recenzovania alebo iných reakcií na novú architektúru v periodickej odbornej tlači, ročenkám predchádza výskum, hodnotenie a porovnanie súčasnej architektúry s medzinárodnou scénou. Konceptne a obsahovo pripravil publikáciu tím historikov a kritikov architektúry z Oddelenia architektúry ÚSTARCH SAV Henrieta Moravčíková, Peter Szalay, Katarína Haberlandová a Laura Pastoreková v spolupráci s nezávislými domácimi a zahraničnými kolegami (Roman Rutkowski, Matúš Dulla, Pavol Paňák, Mária Topolčanská, Peter Lený). Ročenka vznikla v spolupráci so Slovenskou komorou architektov vo vydavateľstve Slovart dvojjazyčne so slovenskými aj anglickými textami. Autorom grafického návrhu je Matúš Lovelovský. Na Slovensku doteraz tento druh publikácie neexistoval. Autori deklarujú, že nechcú „budovať mýtus o prekvitajúcej slovenskej architektonickej scéne“, ale sa chcú „pokúsiť túto scénu kriticky reflektovať“, a tak prispieť k jej pozdvíhnutiu. Ročenka slovenskej architektúry 2014/15 je prvá tohto druhu, ale má dlhodobý zámer pravidelne prinášať pohľad na slovenskú architektonickú scénu a upozorňovať na výnimočné architektonické

diela realizované na Slovensku aj tie, čo boli zrealizované podľa návrhu slovenských architektov kdekoľvek vo svete. Obsahuje výber 19 najlepších architektonických diel realizovaných od januára 2014 do decembra 2015, ktorý bol determinovaný tým ako diela prispeli do širšej architektonickej diskusie, aký bol ich prínos v oblasti metód práce a aký je ich vplyv na prostredie. Hodnotili sa prejavy architektonického remesla, dispozičné riešenie aj celková výtvarná stránka diela. Vybrané diela tak približujú spektrum architektonického myslenia, typologickú štruktúru aj topografiu slovenského architektonického územia. Sprevedza kritické zhodnotenie aktuálnej situácie v slovenskej architektúre, kapitoly venované jednotlivým dielam a súhrn najvýznamnejších udalostí, podujatí, ocenení a publikácií z oblasti architektúry. Autori píšú: „Naša architektúra naozaj neprekvitá. Veľký podiel na tom máme my, občania Slovenska, ale aj sami architekti. Dopustili sme, aby sa architektúra stala stávaním, investovaním, developovaním. (...) Dovolili sme, aby sa architektonická profesia degradovala na úroveň estetizácie výstavby. Nemáme guráž oponovať tlaku kapitálu. Nerozpakujeme sa akceptovať budovy, ktoré devastujú krajinu, mestá, ničia prostredie. (...) Slovenská architektúra sa utápa v priemernosti, ktorú hojne živí strata nárokov aj zo strany architektov.“

Ale, aj o polohe súčasnej slovenskej architektúry v Európe, kde uvádzajú, že slovenskí experti od roku 1996 doteraz nominovali 44 architektonických diel na európsku cenu za architektúru Mies van der Rohe Award, ale: „... medzinárodnú porotu doteraz nezaujalo ani jedno z nich. Slovenská architektúra tak stále ako jediná v stredo európskom regióne chýba na oficiálnej architektonickej mape Európy. V tejto súvislosti nepochybne zohrala svoju úlohu aj tendencia vyzdvihovať cenou najmä verejné investície, respektíve budovy určené širšej verejnosti, ako sú kultúrne, vzdelávacie či iné spoločenské inštitúcie. A tých je na Slovensku málo.“

Či o tom, že sa situácia v architektúre, ktorú hodnotia skoro vôbec nelíši od hodnotenia v roku 2009, čo bolo pred siedmimi rokmi: „Pre slovenskú verejnosť je to zlá správa. Znamená totiž, že si na absenciu architektúry začína zvykať. Rovnako zlá je však tá správa aj pre architektov. Znamená totiž, že ich prácu spoločnosť nepotrebuje. Nízky dopyt po architektúre na Slovensku je o to nepochopiteľnejší, že slovenská ekonomika je v porovnaní s ekonomikami spomínaných stredo-európskych krajín v relatívne dobrom stave. Je teda zrejme, že na Slovensku sa architektúra a architektonické dedičstvo nedostali medzi priority štátnej či lokálnej politiky ani medzi priority súkromných investorov.“

A tiež aj, že: „Finančná podpora z Európskej únie síce smerovala aj do výstavby, ale podiel architektúry na realizovaných dielach bol minimálny. Dokonca vôbec najmenší v Európe... Veľkosť stavebného trhu na Slovensku prerášaná na počet obyvateľov nás radí v rámci Európy k nižšiemu príemeru. Na úplnom chvoste Európskej únie sa však Slovensko ocitne, keď pri posudzovaní stavebného trhu zohľadníme architektonickú profesiu. Architektonický trh, ktorý predstavuje obrat architektonických kancelárií, tvorí na Slovensku len 0,1 % z celkovej výšky stavebného trhu. (...) Táto skutočnosť je logickým dôsledkom dlhodobého podceňovania procesu získania architektonického návrhu a marginalizácie profesie architekta zo strany verejného i súkromného stavebníka.“

Publikácia bola predstavená verejnosti 25. mája 2016 v rámci diskusie Bratislavá počas podujatia Dni architektúry a dizajnu 2016 na nádvorí Primaciálneho paláca. V hľadisku bolo plno, na javisku diskutovali poprední aktéri slovenskej architektonickej scény: Henrieta Moravčíková, Pavol Paňák, Štefan Polakovič s moderujúcim Matúšom Valló. Lenže diskusie bolo okrem pódia akosi pomenej (ó aké slovenské!). A zúfalo najmenej bolo predstaviteľov mesta, ktorí radi zaštitia každý projekt bez reálneho záujmu o podstatu vecí, zato s premršteným záujmom o vlastný marketing a ako dôkaz „vlastnej aktivity“. Nie je teda ničím novým tento jav. Sami autori píšú: „V stabilizovaných európskych demokraciách je samozrejmosťou, že každý aktér výstavby musí rešpektovať celý rad obmedzení vyplývajúcich práve z kolektívneho záujmu občanov. Pravidlá sú pritom nastavené tak, aby blaho spoločnosti malo prednosť pred partikulárnymi záujmami. Výstavba teda nie je ponechaná na voľný trh, ale riadi ju silná autorita v podobe kancelárie územného plánovania mesta, ktorej zamestnanci sú talentovaní a zodpovední profesionáli s dlhodobým mandátom, ďaleko prevyšujúcim mandát politikov. Práve v tejto oblasti však verejná správa na Slovensku dokonale zlyhala.“

Na Slovensku doteraz tento druh publikácie neexistoval, ale po prečítaní niekoľkých strán hodno konštatovať, že priam chýbal.

—ID podľa TS a Ročenka slovenskej architektúry 2014/15—

DAAD 2016

Myšlienka festivalu DAAD / Dni architektúry a dizajnu sa kryštalizovala od roku 2008. V pozadí podujatia so širším spoločenským dosahom stálo komorné podujatie Clubovka, cyklus prednášok, ktorý na Slovensko pravidelne pozýva významné osobnosti zahraničnej architektonickej a dizajnerskej scény. Zakladateľka a organizátorka Clubovky architektka Tatiana Kollarová v roku 2007 za sústavnú osvetovú a popularizačnú činnosť v oblasti architektúry získala cenu prof. Martina Kusého. Clubovka bola dobrým základom pre omnoho väčšie podujatie, do ktorého významne vstúpil architekt Števo Polakovič zatelieru gut-gut. Tak vznikol formát DAAD, ktorého hlavnými záujmami sú podnetná konfrontácia medzinárodnej a lokálnej scény, kľúčenie nových ideí a odkrývanie procesov, ktoré vedú k hodnotným reálnym riešeniam. DAAD ukazuje architektúru a dizajn ako dôležitý a účinný nástroj na zlepšenie každodenného života jednotlivcov, miest aj krajiny. Prvý festival DAAD sa uskutočnil v roku 2010. V zmysle motto DAAD, ktoré chce byť predovšetkým platformou pre priateľské kontakty medzi inšpirujúcou architektonickou a dizajnerskou prácou s čo najširším vnímaným publikom, sa dnes festival stal najmä plnohodnotným kultúrnym a spoločenským podujatím. Organizátorka festivalu DAAD Tatiana Kollarová a Števo Polakovič hovoria: „Na Slovensku chýbal väčší formát, ktorý by prezentoval práce zahraničných tvorcov, ale mapeval aj domácu architektonicko-dizajnerskú scénu a priblížil ju laickej verejnosti. Mali sme pocit, že architektúra vo verejnosti rezonuje v pomerne negatívnom svetle – cez väčšie či menšie mediálne pertraktované kauzy. Festival je fenomén, ktorý ukazuje architektúru a dizajn na špičkovej úrovni, a napráva tak jej renomé. Aj porovnávaním sa so zahraničím.“

Siedmy ročník DAAD sa uskutočnil od 23. do 29. mája 2016 a aj tento rok žili ulice a námestia Bratislavy najmä dobrou architektúrou a dizajnom. Bratislava privítala viacero pozoruhodných osobností, ktoré patria k profesionálnej špičke v rámci súčasnej európskej architektonickej scény. Sekundovali im domáci autori s množstvom hodnotných projektov a výstav s interdisciplinárnymi kultúrnymi presahmi. Zázemie festivalu ťaží z maximálnej odbornosti organizačného tímu, jeho programová štruktúra nie je nastavená ako podujatie pre úzko vymedzený okruh expertov. Ako zvyčajne, aj tentoraz sa verejnosti predstavili zahraniční aj domáci tvorcovia, ktorí formou verejných pódiových vystúpení priblížili ťažiskové, ale aj najnovšie diela a filozofiu svojej tvorby. Medzi hlavnými hosťami figurovali architekti z uznávaných a oceňovaných ateliérov zo Španielska, Belgicka, Švédska a Talianska. Zvláštnym hosťom úvodného, slávnostne nalaďeného večera bol slovenský výtvarník Miroslav Čipár, slovenský výtvarník, maliar, grafik, dizajnér a ilustrátor, ktorý predstavil svoje rozsiahle celoživotné dielo. Jeho prítomnosť na otváracom ceremoniáli naznačila aj sprievodnú tému tohto ročného festivalu, ktorou bol knižný dizajn a knihy o architektúre. Hlavnými hosťami DAAD 2016 boli v rámci formátu PRVÁ LIGA architekti a dizajnéri zo zahraničia ako Stéphane Beel, architekt z belgického Gentu, určujúci predstaviteľ novej vlny v belgickej architektúre, H ARQUITECTES,

architektonické štúdio z Barcelony v Španielsku s invenčnými trvalo udržateľnými metódami a Elding Oscarson – architekti zo švédskeho Štokholmu, ktorí múdro zhodnocujú vlastné multikultúrne skúsenosti.

Súčasťou podujatia bol rad prednášok a výstav, kde zaujímavým dielom prispela Clubovka, čítaná hercom Robertom Rothom, ktorý pokrstil novú knihu I Am Thinking / Premýšľam – zberku myšlienok a kresieb architektov a dizajnérov, ktorí boli v uplynulých pätnástich rokoch hosťami tohto podujatia.

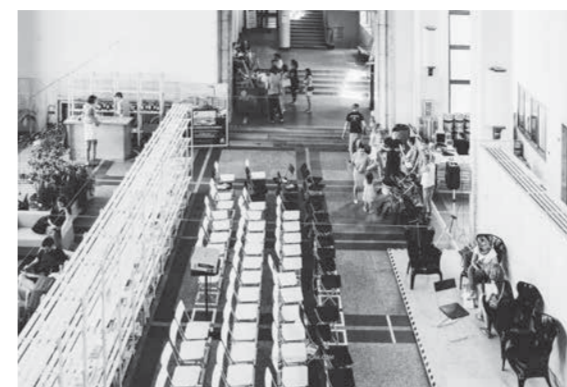
K pravidelným podujatiam patrili aj veľké výstavné projekty, ako bola prehliadka súčasného dizajnu Superdesignstudio v historických komnatách Primaciálneho paláca a výstava tvorby čerstvých autorov Opendedesignstudio so záverečnými prácami študentov FA STU. Denný program zahŕňal rad výstav, diskusií, prednášok a tzv. koktailov vo viacerých dizajnerských showroomoch v Bratislave. Nechýbali ani už tradičné partnerské podujatia, ako napr. Partergalerie – slovenská dizajnerská tvorba vo výkladoch na pešej zóne, alternatívny kreatívny trh Urban Market, tentoraz na FA STU či verejný diskusný formát Bratislava, ktorý sa venuje naliehavým otázkam súčasnej slovenskej architektúry.

Festival DAAD nie je veľtrh, jeho motíváciou nie sú komerčné úmysly. Jeho cieľom je podpora kvalitnej architektúry a dizajnu prostredníctvom pozitívnych príkladov z domáceho i zahraničného prostredia, práce autorov, ktorí stoja mimo mainstreamu, vďaka čomu dokážu odkryť nové uhly pohľadu. Úsilím DAAD je nevtieravá intervencia do štandardov verejnej mienky a poukázanie na omnoho hlbší význam profesii architekta a dizajnéra, než je len estetizácia prostredia.

– Zdroj TS DAAD –

Foto: Valentin Winkler

URBAN MARKET NA FA

Urban Market – spring edition sa koná tradične koncom mája spoločne s Dňami architektúry a dizajnu. Fakulta architektúry sa stala pre podujatia domovom od piatku 27. mája do nedele, 29. mája 2016. Navštevníci mali výber viac ako zo stovky predajcov a tvorcov módy, doplnkov, šperkov a ďalších originálnych produktov dizajnu. Fojajé budovy a prepojenie na Námestie slobody slúžilo ako oddychová zóna s gastronomickou ponukou a ponukou nápojov. Vonkajšia zóna lákala aj na hudobné koncerty a bola prístupná širokej verejnosti.

Sprievodný program bol pripravený v spolupráci s DAAD a FA STU. Navštevníci mohli navštíviť výstavu z prostredia architektúry, medzi nimi aj výstavu diplomových projektov absolventov ročníka 2015/2016 či výstavu víťazných návrhov revitalizácie Šafárikovho námestia a Fajnorovho námestia v bratislavskom Starom meste, boli tu rôzne prezentácie, diskusia Čerstvé Ovocie_Live, ako aj tvorivé workshopy či komentované prehliadky budovy školy. Našu fakultu navštívilo počas Urban Marketu viac ako 3000 navštevníkov.

„_p aUl in a with U
_Ebringerova
Foto: Michal Babinec“

NOVÝ PROFESOR NA FA

Školstvo je jednou z prezidentových priorit. Slovenské vysoké školy majú od mája o 42 profesorov viac. Do funkcie ich 16. mája 2016 v Prezidentskom paláci vymenoval prezident Andrej Kiska.

„Máte príležitosť učiť mladých ľudí, študentov, aby boli nielen zdatní vo svojom odbore, ale aby z nich vyrastali čestní, poctiví ľudia, občania našej krajiny a Európy. Ľudia, ktorí sú schopní kriticky myslieť, argumentovať, rozlišovať fakty od výmyslov, kultivovať verejnú diskusiu,... je dôležité, aby všetci – rodičia, študenti, ale aj pedagógovia – trvali na tom, že vláda musí oblasť školstva významne zlepšiť a dosiahnuť konkrétne výsledky,“ povedal prezident. „Školstvo, podobne ako iné systémy, často funguje v zotrvačnosti. Nie vždy je schopné reagovať na zmeny okolo nás dostatočne včas a dostatočne dobre,“ povedal v príhovore profesorom prezident, a preto vyzval nových profesorov, aby boli vo svojich odboroch „hlasi modernizácie nášho systému vzdelávania, vedy a výskumu“.

Slovenská vysoká škola technická má siedmich novovymenovaných profesorov. Medzi nimi je náš kolega, prof. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD. z Ústavu architektúry občianskych stavieb na FA STU.

Srdečne gratulujeme!

–Zdroj foto a text TK prezidenta, <https://www.prezident.sk>–

prof. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD. prijíma menovanie z rúk prezidenta SR Andreja Kisku

ŠTEFANOVI ŠLACHTOVI, NA ROZLÚČKU

Milý Štefan, minulý týždeň nás nesmierne zarmútila správa o Tvojom nenávratnom odchode. Nemyslela som si, že ubehne iba čosi vyše roka od rozhovoru, ktorý som s Tebou k Tvojim 75. narodeninám urobila pre fakultnú noviny ILFA¹⁾ a kvôli ktorému sme sa stretli viackrát, raz aj na raňajkách v Devíne. V tom čase nebolo ani chýru ani slychu o nejakej chorobe, len boľavé koleno Ťa brzdilo v chôdzi a v ranných prechádzkach po hrádzi. Po dlhšom období náhodných stretnutí sme tak strávili zopár príjemných hodín v rozhovoroch na diktafón aj mimo neho. Dnes viem, že neopakovateľných a vzácných!

Katka Alexyová Figerová, Ľudovít Petránky ml., Štefan Šlachta a Janka Králiková, november 2010

Štefan Šlachta s Petrom Černom, február 2009 >>

Lubo Králik, Michal Bogár, Štefan Šlachta a Peter Gero, október 2009

Roberto Grio a Guendalina Salimei z t-studio vRíme, vúzadi Janka Husárová a Štefan Šlachta, február 2009

Keď Ťa zaskočila vážna choroba, bola som presvedčená a nebola som sama, že prekonáš všetky zdravotné nepriazne. Vždy si bol človek s pozitívnym nábojom, milujúci život, ľudí a architektúru, spoločenský, s veľkým osobným šarmom, priateľským prístupom a s radosťou zo života, no hlavne architekt, brilantný architekt slova, oduševnený pedagóg, pilier architektonickej obce, popularizátor architektúry, predstaviteľ architektonickej kultúry. Tvojou najobľúbenejšou kapitolou architektúry bol funkcionalizmus, obdobie medzivojnovej architektúry v bývalom Československu a na Slovensku. Našiel a prebádal si tvorbu a život mnohých architektov od Weinwurma, Balána, Grossmana až po Ladislava Hudeca a ďalších. V tomto smere si odviezol kvantum práce pri získavaní nových poznatkov nielen v archívoch, ale aj celkom prirodzene v rámci svojich rozsiahlych a neustále sa rozrastajúcich kontaktov. Používal si pri tom metódu oral history, vlastnú Tvoju komunikatívnu povahu už vtedy, keď mnohí o nej ani netušili. Tešil si sa z každej novej získanej informácie, z každého detailu, každého objaveného domu, bavila Ťa táto ako si hovorieval *detektívka*. Čo sa týka medzivojnovej moderny si odviezol kvantum práce nielen v objavovaní, ale aj v propagácii v samotnej architektonickej obci (veď aj pár generácií architektov o domácom funkcionalizme a ich predstaviteľoch nevedelo prakticky nič), v spoločnosti aj za hranicami Slovenska. Aj vďaka Tebe študenti architektúry v 90-tych rokoch 20. storočia získali vedomosti, čo neboli ešte v žiadnych knihách. Za poprevratových dvadsaťsedem rokov si zastával mnohé dôležité funkcie od prvého novembrového prezidenta Spolku architektov Slovenska, kde sa nedá zotrieť Tvoja zásluha na spoluvytváraní Slovenskej komory architektov a propagácie slovenskej architektúry v medzinárodných vodách výstavami, z ktorých azda za najvýznamnejšiu treba považovať veľkú výstavu o slovenskej architektúre 20. storočia vo Viedni Impulzy

Štefan Šlachta s „tietajúcim kobercom“ v K.gallery, október 2012

Štefan Šlachta v klubáku od Jozefíny Pavlík, november 2010

Štefan Šlachta s Jankou Králikovou, november 2010

a reflexie, ktorá putovala aj po ďalších mestách v Európe a ku ktorej bola vydaná hutná publikácia textov našich teoretikov a historikov architektúry. Zastával si dve funkčné obdobia aj funkciu rektora Vysoké školy výtvarných umení a túto inštitúciu si otvoril svetu a zmenám a s Tvojou podporou došlo k rekonštrukciám priestorov podkrovia na Hviezdoslavovom námestí 18 aj k nadstavbe na Drotárskej ceste, ktoré zlepšili školu pre štúdium. Do pozície hlavného architekta mesta Bratislavy si nastúpil s vervou, že tento úrad znovu vytvoríš a etabluješ v spoločnosti a do štandardnej demokratickej štruktúry samosprávy po trinástich rokoch. Architektúru si chápal ako službu a vždy si si bol vedomý, že s funkciou prichádza práca, a preto si sa každý úrad si sa snažil pozdvihnúť a s profesionálnym espiritom rozvinúť.

V mojich spomienkach navždy ostaneš človekom s neuveriteľnou charizmou. Možno sa s Tebou stretnúť, pracovne byť niekoľko rokov pri Tebe, mať možnosť počúvať Tvoje názory na architektúru, architektov, spoločnosť, prešpikovanú príhodami zo stretnutí s osobnosťami architektúry, ich blízkymi alebo priateľmi, všetko okorenené humorom a zaujímavým historickým alebo situačným kontextom... Nikdy som sa nestotožňovala s názorom, že každý človek je nahraditeľný, pretože to tak nie je. Budeš tu chýbať, Štefan. Obraz opáleného pána s priamym pohľadom a veselými modrými očami sa v našich spomienkach nestratí, rovnako ako sa nestratia Tvoje myšlienky, texty, kde sa vyjadruješ k veciam v spoločnosti aktuálnym, pálčivým či nepovšimnutým, k veciam kde hlavnú rolu hrá vždy architektúra a architekti.

Kruh sa uzavrel, bolo mi ctou!

Irena Dorotjaková v Bratislave, 2. júna 2016

1, ILFA 3, 2014_15, s. 10-11 http://www.fa.stuba.sk/docs/casopisy/ILFA_3_nov_14-15_WEB.pdf

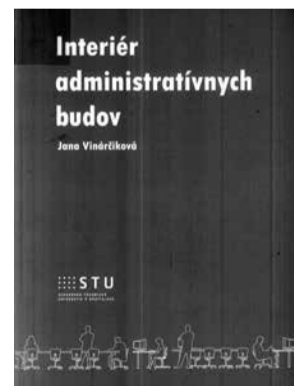
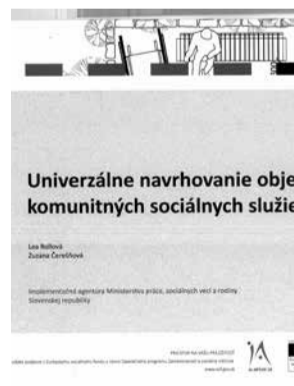
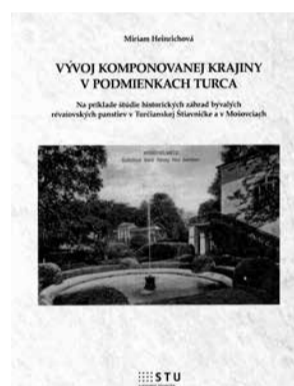
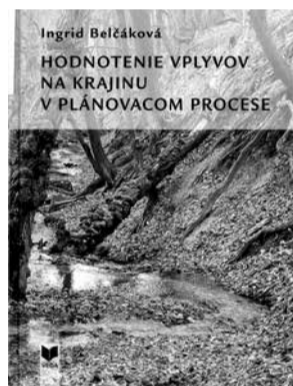
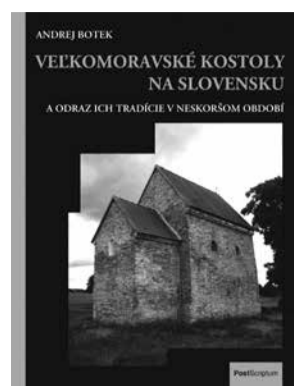
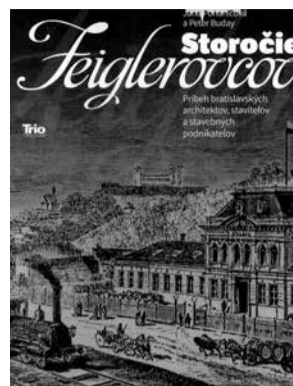
Napriek hlbokému smútku nedalo mi, aby som nevenovala spomienku na Štefana aj týchto pár milých okamihov. Za poskytnutie fotiek z archívu K. gallery ďakujem Ľubovi a Janke Králikovcom.

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU VBRATISLAVE # 9

Štefan Šlachta s Gabikou Luptákovou, apríl 2012

Viera Mecková, Lida Michová, Jana Králiková a Štefan Šlachta, september 2004

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU:

- BACOVÁ, A., PUŠKÁR, B., VRÁBLOVÁ, E.: Nové modely bývania. Praha: Nakladateľství Gasset, 2015
- POHANIČOVÁ, J., BUDAY, P.: Storočie Feiglerovcov. Príbeh bratislavských architektov, staviteľov a stavebných podnikateľov. Bratislava: TRIO Publishing, 2015
- BOTEK, A.: Veľkomoravské kostoly na Slovensku. A odraz ich tradície v neskoršom období. Bratislava: Post Scriptum, 2014
- URLANDOVÁ, A.: Sila farby. Princípy a vybrané poznatky k riešeniu farebnosti v architektúre a urbanistických priestoroch s využitím colour science. Bratislava: Vydavateľstvo Eurostav, 2016
- LEGÉNY, J., MORGENSTEIN, P.: Solárna stratégia udržateľného mesta. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015
- BENKOVIČOVÁ, L.: Obmedzovanie zločinnosti architektonickými prostriedkami. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015
- KOTRADOVÁ, V.: Komfort v mikroprostredí. Bratislava: Premedia Group, 2015
- BELČÁKOVÁ, I.: Hodnotenie vplyvov na krajinu v plánovacom procese. Bratislava: Veda, 2015
- HEINRICHOVÁ, M.: Vývoj komponovanej krajiny v podmienkach Turca. Na príklade štúdie historických záhrad bývalých révaiovských panstiev v Turčianskej Štiavničke a Mošovciach. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015
- ROLLOVÁ, L., SAMOVÁ, M., ČEREŠŇOVÁ, Z., KONČEKOVÁ, D., RUSŇÁKOVÁ, E., KORČEK, P.: Tvorba inkluzívneho prostredia v procese deinštitucionalizácie. Bratislava: Implementačná agentúra MPSVR SR, 2015
- ČEREŠŇOVÁ, Z., ROLLOVÁ, L.: Tvorba inkluzívneho vysokoškolského prostredia. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015
- KOČLÍK, D., DANIEL, P., HRONSKÝ, M., KOTRADOVÁ, V.: Detail v interiéri. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015
- ROLLOVÁ, L., SAMOVÁ, M., ČEREŠŇOVÁ, Z., KONČEKOVÁ, D., KORČEK, P.: Identifikácia architektonických bariér v prostredí: Vysoké školy a študentské domovy. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015
- ROLLOVÁ, L., ČEREŠŇOVÁ, Z.: Univerzálne navrhovanie objektov komunitných sociálnych služieb. Bratislava: Implementačná agentúra MPSVR SR, 2015
- VINÁRČIKOVÁ, J.: Interiér administratívnych budov. Bratislava: Vydavateľstvo STU, 2016
- KOTRADOVÁ, V. – ed. a kol.: Dizajn s ohľadom na človeka: humanizácia mikroprostredia. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2015

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 23, 2015/2016, #9 máj
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

70:40:

VÝROČIE VÝUČBY ARCHITEKTÚRY
VÝROČIE ZALOŽENIA FA STU

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.